

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Бобирьова Л.Є., Прилуцький К.Ю., Пікуль К.В., Ільченко В.І., Дуднікова А.М.,
Дворник І.Л., Муравльова О.В.

Полтавський державний медичний університет

Якісна освіта охоплює сучасні технології, професійну команду, потужну академічну програму, інтегрований підхід до навчання. Доведено, що новий матеріал засвоюється швидше, якщо він розділений на невеликі блоки тривалістю 3-5 хвилин. Візуальну, образну інформацію мозок сприймає в 60 разів швидше, ніж текстову. Зображення – дуже ефективний інструмент викладача, який дає можливість представити важливі дані максимально наочно і зрозуміло. Головні принципи візуалізації укладаються в три слова: простота, ясність, гармонійність. Використання інноваційних віртуальних технологій створює унікальні можливості для формування й удосконалення фахових знань, умінь і навичок студентів-медиків.

Ключові слова: дистанційне навчання, медицина, якість освіти.

Quality education is one that includes modern technologies, a professional team, a powerful academic program, and an integrated approach to learning. It is proved that new material is assimilated faster if it is divided into small blocks lasting 3-5 minutes. The brain perceives visual, figurative information 60 times faster than text. Image is a very effective tool of the teacher, which allows to present important data as clearly and intelligibly as possible. The main principles of visualization fit into three words: simplicity, clarity, harmony. The use of innovative virtual technologies creates unique opportunities for the formation and improvement of professional knowledge, skills and abilities of medical students.

Key words: distance learning, medicine, quality of education.

Українська система освіти перебуває в пошуку нової моделі навчання, наближеної до європейських стандартів. Поняття якісної освіти - освіти, якою можна пишатися, охоплює сучасні технології, професійну команду, потужну академічну програму, інтегрований підхід до навчання. Якщо будь-яка зі складових виявиться недосконалою, страждає весь навчальний процес. За останні кілька років у системі освіти стає популярним словосполучення Educational technology (EdTech). Мова йде про технології дистанційного навчання, їхнє впровадження в освітній процес. Важливою компонентою EdTech стала диджиталізація (цифровізація) як засіб надання інформації. За час пандемії Covid-19 академічна спільнота впевнилась, що диджиталізація остаточно перетворилась на реальний засіб освіти, а це, своєю чергою, диктує необхідність розробки нової дидактики. Зараз E-learning – більше не E-learning, a digital learning. Цим терміном підкреслюють, що навчання не ділиться на очне й онлайн, а використовує всі сучасні інструменти для досягнення навчальної мети. В онлайн переходять традиційні університети, класичні й альтернативні школи. Пріоритезація – поняття, що вказує на необхідність виділення важливості, першості. Після того як це якимось чином стає зрозумілим, результати пріоритезації потрібно закріпити або задокументувати: розставити в порядку пріоритету або наділити особливими властивостями (номер, вага, важливість, терміновість тощо). Проблема з пріоритезацією в освіті полягає в тому, що ми отримуємо багато інформації, у тому числі освітнього контенту, і нам потрібно якимось чином зрозуміти, що з цього для нас важливо, а що абсолютно неважливо. Головна ідея – знання потрібно подавати дозовано, невеликими порціями. Доведено, що новий матеріал засвоюється швидше, якщо він розділений на невеликі блоки тривалістю 3-5 хвилин (мікронавчання). За нестримного зростання темпу життя стає все більш проблематичним у насиченому графіку навчання й роботи виділити час на освоєння нових знань і навичок. Мікронавчання нерозривно пов'язане із сучасними інформаційними технологіями. У Всесвітній мережі є безліч різних онлайн-курсів у форматі відеоуроків по 3-5-8 хвилин. Крім того, мікронавчання дає вчителю свободу вибору, а також можливість для індивідуалізації методів та інтерактивних технік: коротких вікторин, відеофільмів, міні-ігор, інфографіки й анімації, що завжди допомагає запам'ятати будь-яку інформацію без особливих проблем. Відомо, що візуальну, образну інформацію мозок сприймає в 60 разів швидше, ніж текстову. Тому зображення – дуже ефективний інструмент викладача, який дає можливість представити важливі дані максимально наочно і зрозуміло. Закономірно, що перехід на дистанційний спосіб значно підвищив інтерес до візуалізації інформації в освіті: мало не головною сполучною ланкою між учнем і новим знанням стало поєднання тексту й зображення. Візуалізувати можна певну теорію, портрет особистості, інструкцію до телевізора, авіакатастрофу, політичну ситуацію, спортивні досягнення, кулінарний рецепт – абсолютно всі дані. Інфографіка може містити текст, символи, схеми, діаграми. Але ключову роль у ній відіграють саме зображення. Кожна візуалізація має мету. Саме точна мета допомагає відібрати найнеобхідніше наповнення презентації, виключити зайве, зробити її цільною, зрозумілою і функціональною. Головні принципи візуалізації укладаються в три слова: *простота, ясність, гармонійність* [1, с.5].

Особливості технології дистанційного навчання (EdTech), що робить їх необхідністю сучасності:

- персоналізація: поняття «урок» замінюється на поняття «тема/блок/модуль», кожен учасник вибирає свій темп навчання, шкала прогресу й досягнень мотивує до подальшого росту;
- гейміфікація: навчання через гру як для дорослих, так і для дітей;
- доступність: будь-хто може навчатися в будь-якому куточку світу;
- швидкі темпи адаптації: програми підлаштовуються під потреби ринку, а оновлення контенту в рази швидше, ніж оновлення освітніх програм;
- можливість здобути мікропрофесію: вивчати можна все, що надається на даному освітньому ринку: іноземну мову, програмування, дизайн, бухгалтерію; можливості обмежуються майже виключно бажанням студента.

Здоров'я населення є показником суспільного розвитку держави, фактором формування економічного й людського потенціалів. Саме тому медична освіта займає вагоме місце в освітній політиці країни. Розвиток освіти в Україні пов'язаний зі змінами в суспільстві, яке інтегрується в європейський простір і визначає сучасний вектор свого розвитку. У цьому контексті актуальними стають питання вивчення зарубіжного досвіду розвитку медичної освіти як складової професійної вищої освіти. Цей пошук сприятиме вдосконаленню системи неперервної

медичної освіти, формуванню кадрового потенціалу медичної сфери, виведенню її на рівень світових стандартів. Масштабний прогрес у галузі медицини і пов'язане з ним стрімке збільшення необхідної для підготовки лікаря фахової інформації актуалізують питання про інновації у вищій медичній освіті. Беручи до уваги всі ці умови, сучасні тенденції розвитку європейської медичної освіти передбачають широке впровадження в освіту високотехнологічного інформаційного навчального процесу. Найбільше це стосується України, яка в умовах відкриття кордонів між державами проходить процес повноцінного входження в єдиний європейський освітній простір. Також головним і актуальним у дослідженні обраної проблеми є подолання суперечностей, що існують у сучасній системі медичної освіти України: між соціальною значущістю медичної освіти у збереженні здоров'я нації й актуалізацією цього питання в освітній політиці України з урахуванням європейських стандартів; між вимогами до модернізації медичної освіти в Україні відповідно до нормативно-правового й навчально-методичного забезпечення й реалізацією цього процесу в Європейському Союзі; вимогами національної системи підготовки майбутніх медичних фахівців і вивченням основних тенденцій розвитку медичної освіти в Європейському Союзі. Головним фактором забезпечення європейського рівня якості вищої медичної освіти в Україні стали «transformation of medical education through Decentralized Training Platforms» і впровадження в навчальний процес e-learning (електронної освіти). У сучасних умовах найбільш актуальними стають спілкування й навчання в режимі on-line, що якнайкраще забезпечує засвоєння навчально-методичного матеріалу відповідно до новітніх інформаційно-комунікативних технологій. Класична аудиторна підготовка студента-медика при e-навчанні може бути доповнена on-line-навчанням або повністю замінена ним. E-навчання має бути структурованим і забезпеченим залученням: e-учня і/або e-спільноти, e-викладача, e-логістики, e-адміністрування, e-оцінювання [2, с.3]. Потенційним джерелом практично-орієнтованого e-контенту виступає інтернет і, за необхідності, e-бібліотекар. За такої організації процесу передбачені різної тривалості конференції, онлайн-обговорення, робота з лаконічними завданнями (наданими у вигляді вебформ або завантаженими на інтернет-платформи), тестове оцінювання. Ефективність e-навчання за умов належного використання інноваційних віртуальних технологій створює унікальні можливості для формування й удосконалення фахових знань, умінь і навичок студентів-медиків за відсутності пацієнтів, але із застосуванням комп'ютерних програм з e-пацієнтами і залученням симуляторів, які забезпечують створення віртуальної реальності діагностичних обстежень за допомогою сучасних приладів і обладнання, а також різноманітних медичних лікувальних втручань. Найкращим чином організоване й наповнене якісним контентом лікувально-діагностичного спрямування e-навчання може бути використане для повністю індивідуалізованої самостійної позааудиторної роботи студентів за принципом smarteducation (смартосвіти). Smarteducation охоплює широкий діапазон інструментальних засобів розгалуженої доставки основного й додаткового контентів, а також забезпечує створення зручних умов спілкування e-учня з e-викладачем і з e-адміністрацією. Smarteducation вимагає створення різноманітних навчальних платформ і постійного оновлення віртуального освітнього середовища гнучкими висококомунікативними і зручними у використанні освітніми програмами, разом із залученням до викладання й онлайн-спілкування найкращих представників європейського й українського професійного співтовариства [3, с.1]. Упровадження smarteducation і формування децентралізованих інтернет-платформ навчання стали одним із вагомих кроків у напрямі до підвищення можливостей у самореалізації студентів і викладачів, установленні прямих контактів із профільними клінічними медичними установами й закладами вищої медичної освіти в Європі, що має сприяти подальшому поширенню мережі програм обміну студентів, аспірантів, викладачів, укладанню договорів про співробітництво в різних сферах медичної галузі. Завдяки цьому стає можливим вирішення питання щодо кадрового дефіциту викладачів в Україні, коли в умовах smarteducation утворюється освітня спільнота, до якої входять кваліфіковані й соціально відповідальні викладачі із сучасним глобальним світоглядом європейського медичного працівника. Також при e-навчанні є можливість не тільки здобути знання щодо теоретичних аспектів медицини, а й засвоїти техніку маніпуляційних навичок, необхідних для роботи на сучасному діагностичному й лікувальному обладнанні, що має в найближчий час потрапити до медичних закладів України. Залучення до e-викладання провідних європейських медиків дає можливість українським студентам-медикам ознайомитися з протоколами надання сучасної медичної допомоги в Європі, опанувати навички прийняття рішень і встановлення діагнозу, засвоїти принципи менеджменту в медичній галузі, емоційно відчувати свою конкурентоспроможність і готовність до надання медичних послуг європейського рівня [4, с.1].

Список використаної літератури

1. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс]: матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) /відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с.
2. Mobile app [Electronic resource]. – Access mode : https://en.wikipedia.org/wiki/Mobile_app. – Title from the screen.
3. The top open source framework for building amazing mobile apps [Electronic resource]. – Access mode : <http://ionic.io>. – Title from the screen.
4. Apache Cordova [Electronic resource]. – Access mode : <https://cordova.apache.org>. – Title from the screen.